

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2017. gada 12. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Muitas savienība – Kopienas Muitas kodekss – 29. pants – Transportlīdzekļu ieviešana – Muitas vērtības noteikšana – 78. pants – Deklarācijas pārskatīšana – 236. panta 2. punkts – Ievedmuitas nodokļa atmaksa – Trīs gadu termiņš – Regula (EEK) Nr. 2454/93 – 145. panta 2. un 3. punkts – Trūkumu risks – Divpadsmit mēnešu termiņš – Spēkā esamība

Lieta C-661/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 4. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 11. decembrī, tiesvedībā

X BV

pret

Staatssecretaris van Financiën.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], tiesneši E. Levits, E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), M. Bergere [*M. Berger*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerālvokāts H. Saugmandsgors Ēe [*H. Saugmandsgaard Øe*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 30. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- X BV vārdā – *L.E.C. Kanters*, *E.H. Mennes* un *L.G.C.A. Pfennings*,
- Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman* un *B. Koopman*, pārstāves,
- Eiropas Komisijas vārdā – *L. Grønfeldt*, kā arī – *M. Wasmeier* un *F. Wilman*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2017. gada 30. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu jautājumu ir, pirmkārt, par to, kā interpretēt 29. panta 1. un 3. punktu un 78. pantu Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulā (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1992, L 302, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Muitas kodekss”), kā arī 145. panta 2. punktu Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulā (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Regulai [..] Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1993, L 253, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2002. gada 11. marta Regulu (EK) Nr. 444/2002 (OV 2002, L 68, 11. lpp.; turpmāk tekstā – “īstenošanas regula”), un, otrkārt, par īstenošanas regulas 145. panta 3. punkta spēkā esamību.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *X BV* un *Staatssecretaris van Financiën* (valsts sekretārs finanšu lietās, Nīderlande) par pēdējā minētā atteikumu piešķirt tiesības pilnībā atskaitīt muitas nodokli par transportlīdzekli.

Atbilstošie tiesību akti

- 3 Muitas kodeksa 29. panta 1. un 3. punktā ir paredzēts:

“1. Ievestu preču muitas vērtība līdzinās darījuma vērtībai, tas ir, cenai, kas ir faktiski samaksāta vai maksājama par precēm, pārdodot tās izvešanai uz Kopienas muitas teritoriju, kas vajadzības gadījumā ir precizēta saskaņā ar 32. un 33. pantu, ar nosacījumu, ka:

- a) nav nekādu ierobežojumu pircējam preces realizēt vai lietot, izņemot tādus:

- ko nosaka vai prasa tiesību akti vai valsts iestādes Kopienā,
- kas ierobežo preču atkalpārdošanas ģeogrāfisko apgabalu

vai

- kas būtiski neietekmē preču vērtību;

- b) pārdošana vai cena nav atkarīga no kāda nosacījuma vai apsvēruma, kura dēļ novērtējamo preču vērtību nav iespējams noteikt;

- c) pārdevējs ne tieši, ne netieši nesāņem nekādu ienākumu daļu no tā, ka pircējs preces atkal pārdod, realizē vai lieto, izņemot gadījumus, kuros saskaņā ar 32. pantu var izdarīt attiecīgus precizējumus,

un

- d) pircējs un pārdevējs nav saistīti vai – ja pircējs un pārdevējs ir saistīti – darījuma vērtība ir pieņemama muitas vajadzībām saskaņā ar 2. punktu.

[..]

3.

- a) Cena, kas faktiski samaksāta vai maksājama, ir pircēja samaksātā vai maksājamā kopējā summa pārdevēja labā par ievestajām precēm, un tajā ietilpst visi pircēja samaksātie vai maksājami maksājumi pārdevējam saskaņā ar ievesto preču pārdošanas nosacījumiem vai trešai pusei, lai izpildītu saistības pret pārdevēju. Maksājumam nav obligāti jābūt naudas pārskaitījuma formā. Maksājumu tiešā vai netiešā veidā var izdarīt ar akreditīviem vai apgrozāmiem vērtspapīriem.

b) darbības, ieskaitot tirgdarbību, kuras pircējs izdara uz savu rēķinu un kas atšķiras no tām darbībām, kurām 32. pantā ir paredzēta precizēšana, nav uzskatāmas par netiešu maksājumu pārdevējam pat tad, ja tās var uzskatīt par veiktām pārdevēja labā vai ja tās ir veiktas ar pārdevēja piekrišanu, un to izmaksas nav jāpievieno cenai, kas ir faktiski samaksāta vai maksājama, nosakot ievestu preču muitas vērtību.”

4 Atbilstoši šī paša kodeksa 78. pantam:

“1. Pēc preču atlaišanas muitas dienesti var pēc sava ieskata vai pēc deklarētāja lūguma izdarīt deklarācijā labojumus.

2. Pēc preču atlaišanas, lai pārlicinātos par deklarācijas datu pareizību, muitas dienesti var pārbaudīt tirdzniecības dokumentus un datus par attiecīgo preču ievēšanu un izvešanu vai sekojošajām tirdznieciskām darbībām ar šīm precēm. Šādas pārbaudes var veikt deklarācijas iesniedzēja uzņēmumā, visu citu minētajās darbībās darījumu ziņā tieši vai netieši iesaistīto personu uzņēmumos vai tādu citu personu uzņēmumos, kuru īpašumā uzņēmējdarbības vajadzībām ir minētais dokuments un dati. Šie dienesti var arī pārbaudīt preces, ja tās joprojām ir iespējams tiem uzrādīt.

3. Ja deklarācijas pārskatīšanas rezultātā vai pēc muitas pārbaudē atklājas, ka attiecīgās muitas procedūras noteikumi ir piemēroti, pamatojoties uz nepatiesu vai nepilnīgu informāciju, muitas dienesti saskaņā ar pastāvošajiem noteikumiem veic pasākumus, kas nepieciešami, lai stāvokli izlabotu, ņemot vērā tiem pieejamo jauno informāciju.”

5 Muitas kodeksa 236. pants ir izteikts šādā redakcijā:

“1. Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļi ir jāatmaksā, ja tiek konstatēts, ka to maksāšanas brīdī šāda muitas nodokļu summa pēc likuma nav bijusi maksājama vai ka tā iegrāmatota pretēji 220. panta 2. punktam.

Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļus atlaiž, ja tiek konstatēts, ka iegrāmatošanas brīdī šāda muitas nodokļu summa pēc likuma nav bijusi maksājama vai ka tā iegrāmatota pretēji 220. panta 2. punktam.

Atmaksu vai atlaišanu neizdara, ja par pamatu tādas summas samaksai vai iegrāmatošanai, kura pēc likuma nav bijusi maksājama, bijusi attiecīgās personas apzināta rīcība.

2. Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļus atmaksā vai atlaiž, pamatojoties uz iesniegumu, kas attiecīgajai muitas iestādei iesniegts triju gadu laikā no dienas, kad šo muitas nodokļu summa darīta zināma parādniekam.

Šo termiņu pagarina, ja attiecīgā persona sniedz pierādījumus, ka minētajā termiņā iesniegumu nav varējusi iesniegt neparedzamu apstākļu vai nepārvaramas varas dēļ.

Ja šajā laikā muitas dienesti paši atklāj, ka pastāv kādi no 1. punkta pirmajā un otrajā daļā aprakstītajiem apstākļiem, tie atmaksā vai atlaiž nodokli pēc savas ierosmes.”

6 Minētā kodeksa 238. panta 1. un 4. punktā ir paredzēts:

“1. Ievedmuitas nodokļus atlaiž, ja tiek konstatēts, ka iegrāmatotā muitas nodokļu summa attiecas uz precēm, kuras nodotas konkrētajā muitas procedūrā un no kurām preču ievēdējs atteicies, tādēļ, ka [..] tām bijuši trūkumi vai tās nav atbildušas tā līguma noteikumiem, pēc kura tās ievestas.

[..]

4. Ievedmuitas nodokļus atmaksā vai atlaiž 1. punktā minēto iemeslu dēļ, ja attiecīgajā muitas iestādē saņemts iesniegums divpadsmit mēnešu laikā no dienas, kurā šī muitas nodokļu summa darīta zināma parādniekam.”

7 Īstenošanas regulas 145. pantā ir paredzēts:

“[..]

2. Par precēm faktiski samaksātās vai maksājamās cenas grozījumu, ko par labu pircējam izdara pārdevējs pēc preču laišanas brīvā apgrozībā, var ņemt vērā muitas vērtības noteikšanai saskaņā ar Kodeksa 29. pantu, ja, lai pārliecinātu muitas dienestus, pierāda, ka:

a) precēm bija trūkumi brīdī, kas minēts Kodeksa 67. pantā;

b) pārdevējs grozījumu izdarīja, izpildot ligumisku galvojuma pienākumu, ko paredz pirkuma līgums, kas noslēgts pirms preču laišanas brīvā apgrozībā;

c) fakts, ka precēm ir trūkumi, vēl nav ņemts vērā attiecīgajā pirkuma līgumā.

3. Par precēm faktiski samaksāto vai maksājamo cenu, kas grozīta saskaņā ar 2. punktu, var ņemt vērā vienīgi tad, ja grozījumu izdarīja 12 mēnešu laikā pēc tam, kad tika pieņemta deklarācija par preču laišanu brīvā apgrozībā.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

8 *X* iegādājas mehāniskos transportīdzekļus no Japānā reģistrēta ražotāja un tos laiž brīvā apgrozībā Eiropas Savienības teritorijā. Mehāniskos transportlīdzekļus *X* pārdod izplatītājiem, kuri tās savukārt pārdod tālāk gala patērētājiem.

9 2007. gada augustā *X* laišanai brīvā apgrozībā deklarēja A tipa vieglās automašīnas (turpmāk tekstā – “A tipa automašīnas”) un D tipa vieglās automašīnas (turpmāk tekstā – “D tipa automašīnas”). 2008. gada martā *X* laišanai brīvā apgrozībā deklarēja C tipa vieglās automašīnas (turpmāk tekstā – “C tipa automašīnas”). Šo trīs tipu vieglo automašīnu muitas vērtība tika noteikta saskaņā ar Muitas kodeksa 29. pantu, par pamatu ņemot *X* ražotājam samaksāto pirkuma maksu. *X* samaksāja *Inspecteur van de Belastingdienst* (nodokļu inspektors, Nīderlande, turpmāk tekstā – “Inspektors”) noteiktos ievadmuitas nodokļus.

10 Pēc tam, kad A tipa automašīnas jau tika ekspluatētas, ražotājs lūdza *X* uzaicināt visus šī tipa automašīnu īpašniekus vienoties ar kādu no izplatītājiem par laiku, lai bez maksas automašīnām nomainītu stūres pārveda savienojumu. *X* atlīdzināja izplatītājiem šī remonta izmaksas. Tālāk šīs *X* izmaksas saskaņā ar noslēgtajā pirkuma līgumā ietvertu garantijas pienākuma izpildi sedza ražotājs. Šī samaksa tika veikta divpadsmit mēnešu laikā no brīža, kad tika iesniegta deklarācija par A tipa vieglo automašīnu laišanu brīvā apgrozībā.

11 Pēc tam, kad D un C tipa automašīnas tika laistas brīvā apgrozībā un nodotas ekspluatācijā, tām tika konstatēts durvju eņģes defekts un vienas blīvgumijas defekts. Attiecīgie izplatītāji šos defektus novērsa 2010. gadā garantijas saistību ietvaros. *X* no jauna atlīdzināja izplatītājiem remonta izmaksas, kas tiem radās, pildot garantijas pienākumu, kurš bija paredzēts ar tirgotājiem noslēgtajā pirkuma līgumā. Vēlāk šīs *X* izmaksas saskaņā ar garantijas pienākuma izpildi, ko tā bija pārņēmusi atbilstoši noslēgtajam pirkuma līgumam, sedza ražotājs.

- 12 2010. gada 10. maija vēstulē *X*, pamatojoties uz Muitas kodeksa 236. pantu, lūdza tam daļēji atmaksāt par A, C un D tipa automašīnām samaksātos ievaduitas nodokļus. Šis lūgums tika balstīts uz to, ka katras automašīnas muitas vērtība vēlāk esot izrādījusies mazāka par tās sākotnēji norādīto muitas vērtību. *X* skatījumā atšķirība starp sākotnējo vērtību un reālo muitas vērtību atbilstot summai, ko tā ražotājam pārskaitījusi par katru automašīnu.
- 13 Inspektors uzskatīja, ka šis lūgums attiecas uz faktiski samaksātās attiecīgās automašīnas cenas grozīšanu, ko ražotājs izdarījis par labu *X*, īstenošanas regulas 145. panta 2. punkta izpratnē. Lūgumu savukārt viņš noraidīja attiecībā uz A tipa automašīnām, jo tām neesot trūkumu minētās tiesību normas izpratnē. Saistībā ar D un C tipa automašīnām – Inspektors arī lūgumus par samaksāto muitas nodokļu atmaksu noraidīja ar pamatojumu, ka esot beidzies divpadsmit mēnešu termiņš, sākot no dienas, kad ir saņemta muitas deklarācija un kurā pārdevēja maksājumam pircējam ir jābūt veiktam; tas ir īstenošanas regulas 145. panta 3. punktā paredzēts nosacījums.
- 14 *Rechtbank Noord-Holland* (Ziemeļholandes reģionālā tiesa, Holande), izskatot lietu pirmajā instancē, noraidīja *X* celto prasību atcelt Inspektora pieņemtos noraidošos lēmumus. Tā it īpaši nosprieda, ka *X* neesot pierādījis, ka muitas deklarācijas pieņemšanas brīdī A tipa automašīnas esot bijušas “ar trūkumiem” īstenošanas regulas 145. panta 2. punkta izpratnē, jo tiesas skatījumā, lai šo tiesību normu piemērotu, nepietiekot vien pierādīt “risku vai iespēju, ka ir trūkumi”.
- 15 Izskatot apelācijas sūdzību, iesniedzējtiesa, pirmām kārtām, attiecībā uz A tipa automašīnām jautā par precīzu īstenošanas regulas 145. panta 2. punkta piemērojamību. Šai sakarā tā norāda, ka ražotāja segtās izmaksas par šo automašīnu stūres pārveda savienojuma nomaiņu atbilst pirkuma cenas samazinājumam pēc to ievēšanas un samazinājums izriet no secinājuma, ka minētajām automašīnām bija ražošanas trūkumi, pastāvot riskam, ka stūres pārvadam ekspluatācijas laikā radīsies defekts. Šajos apstākļos ražotājs piesardzības nolūkos to nomainīja visām attiecīgajām automašīnām.
- 16 Saskaņā ar Inspektora nostāju un atsaucoties uz muitas vērtēšanas dokumentu krājumu, iesniedzējtiesa norāda, ka īstenošanas regulas 145. panta 2. punkts varot attiekties tikai uz gadījumiem, kuros *a posteriori* ir pierādīts, ka brīdī, kad ir pieņemta deklarācija preces laišanai brīvā apgrozībā, precei tik tiešām ir bijuši trūkumi. Tai pat laikā šī tiesa arī uzskata, ka šo tiesību normu var interpretēt plašāk un tā var attiekties uz gadījumiem, kad ir pierādīts, ka minētās deklarācijas pieņemšanas brīdī pastāvēja ar ražošanu saistīts risks, ka ievestajai precei faktiski var rasties defekti.
- 17 Tā kā Tiesa spriež, ka īstenošanas regulas 145. panta 2. punkts šajā gadījumā nav piemērojams, iesniedzējtiesa tādējādi jautā, vai, ņemot vērā 2009. gada 19. marta spriedumu *Mitsui & Co. Deutschland* (C-256/07, EU:C:2009:167), ar Muitas kodeksa 29. panta 1. un 3. punktu, tos lasot kopā ar tā paša kodeksa 78. pantu, netiek noteikts, ka sākotnēji noligtās cenas samazinājums, ko ražotājs piešķīris *X*, ir uzskatāms par A tipa automašīnu muitas vērtības samazinājumu. Faktiski, lai arī pēc preces ievēšanas tika konstatēts, ka šīs ievēšanas brīdī pastāvēja risks, ka aplūkotajai precei radīsies defekti vēl pirms garantijas termiņa beigām, un to vairs nevarēs ekspluatēt, tas būtu negatīvi ietekmējis tās ekonomisko vērtību un līdz ar to arī tās muitas vērtību.
- 18 Otrkārt, attiecībā uz C un D tipa automašīnām iesniedzējtiesa šaubās par īstenošanas regulas 145. panta 3. punktā paredzētā divpadsmit mēnešu termiņa spēkā esamību.
- 19 Šajā gadījumā tā norāda, ka ražotājs sedza *X* šo divu tipu automašīnu rezerves daļu ar trūkumiem remonta izmaksas saskaņā ar līgumisku garantijas saistību, kas būtu jāuzskata par izmaiņām cenā, kura samaksāta par aplūkotajām automašīnām. Šīs izmaiņas savukārt nevar ņemt vērā, nosakot muitas vērtību, jo tās nav notikušas divpadsmit mēnešu laikā, kas paredzēts minētā 145. panta 3. punktā.
- 20 Tā uzsver, ka iemesli, kā rezultātā tika noteikts šis termiņš, skaidri neizriet no īstenošanas regulas. Šai sakarā tā atsaucas uz 2009. gada 19. marta spriedumu *Mitsui & Co. Deutschland* (C-256/07, EU:C:2009:167), kurā Tiesa nosprieda, ka Muitas kodeksa 29. panta 1. un 3. punkts ir pamats, lai

atmaksātu vai samazinātu muitas nodokli. Tādējādi iesniedzējtiesa jautā, vai īstenošanas regulas 145. panta 3. punktā paredzētais divpadsmit mēnešu termiņš ir saderīgs ar Muitas kodeksa 29. pantu, to lasot kopā ar šī kodeksa 78. pantu, ciktāl šajās tiesību normās nav paredzēts termiņš muitas vērtības pielāgošanai pēc cenu grozījumiem, un ar tā paša kodeksa 236. pantu, ciktāl tajā ir paredzēts trīs gadu termiņš lūgumu par muitas nodokļa atmaksu iesniegšanai.

21 Šādos apstākļos *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) a) Vai īstenošanas regulas 145. panta 2. punkts, to skatot kopā ar Muitas kodeksa 29. panta 1. un 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka šo normu regulējums attiecas arī uz gadījumu, kurā tiek konstatēts, ka kādas preces muitas deklarācijas pieņemšanas brīdī pastāv ar šīs preces ražošanu saistīts risks, proti, ka vienai preces daļai ekspluatācijas laikā var rasties defekts, un pārdevējs līgumisku garantijas saistību pret pircēju kontekstā pircējam dod pirkuma cenas atlaidi to izmaksu apmērā, kas pircējam radušās, pielāgojot precī tā, lai šis risks neiestātos?
- b) Ja īstenošanas regulas 145. panta 2. punkta regulējums neattiecas uz a) punktā minēto gadījumu, vai Muitas kodeksa 29. panta 1. un 3. punkta, tos skatot kopā ar [šī paša] kodeksa 78. pantu, normas *per se* ir pietiekamas, lai, piešķirot a) apakšpunktā minēto cenas atlaidi, varētu tikt samazināta deklarācijā norādītā muitas vērtība?
- 2) Vai īstenošanas regulas 145. panta 3. punktā ietvertais muitas vērtības grozījuma nosacījums, ka par precēm faktiski samaksātās vai maksājamās cenas grozījumam ir jābūt izdarītam 12 mēnešu laikā pēc tam, kad tikusi pieņemta deklarācija par preču laišanu brīvā apgrozībā, ir pretrunā Muitas kodeksa 78. un 236. pantam, tos skatot kopā ar [šī paša] kodeksa 29. pantu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 22 Sava pirmā jautājuma a) punktā iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai īstenošanas regulas 145. panta 2. punkts, to skatot kopā ar Muitas kodeksa 29. panta 1. un 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas arī uz gadījumu, kāds ir pamatlietā aplūkotais gadījums, kurā tiek konstatēts, ka kādas preces muitas deklarācijas laišanai brīvā apgrozībā pieņemšanas brīdī pastāv ar šīs preces ražošanu saistīts risks, proti, ka precei ekspluatācijas laikā var rasties defekts, un pārdevējs līgumisku garantijas saistību pret pircēju kontekstā pircējam dod pirkuma cenas atlaidi to izmaksu apmērā, kas pircējam radušās, pielāgojot precī tā, lai šis risks neiestātos.
- 23 It īpaši iesniedzējtiesa šaubās par to “trūkumu” apjomu, kādiem ievestajām precēm būtu jābūt īstenošanas regulas 145. panta 2. punkta izpratnē, lai pārdevēja veiktas, pircējam labvēlīgas faktiskās cenas, ko viņš par tām ir samaksājis, izmaiņas varētu ņemt vērā, nosakot muitas vērtību atbilstoši Muitas kodeksa 29. pantam.
- 24 Tūlīt ir jāprecizē, ka nav šaubu, ka ražošanas procesa dēļ A tipa automašīnām varēja rasties stūres pārvada savienojuma defekts.
- 25 Jānorāda, ka preces ar trūkumiem jēdziens īstenošanas regulā nav definēts un ka tajā nav ietverta neviena atsauce uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu šī jēdziena saturu un piemērošanas jomu.

- 26 Šajos apstākļos saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru vienveidīgas Savienības tiesību piemērošanas un vienlīdzīgas attieksmes principa nodrošināšanai minētajam jēdzienam visā Savienībā ir jāsniedz autonoma un vienveidīga interpretācija (šajā ziņā skat. spriedumus, 2013. gada 12. decembris, *Christodoulou* u.c., C-116/12, EU:C:2013:825, 34. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2014. gada 3. septembris, *Deckmyn* un *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 14. punkts).
- 27 Tādējādi preces ar trūkumiem jēdziena nozīmes noteikšana un piemērošanas joma ir jānosaka saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru, atbilstoši kurai ir jāņem vērā tā ierastā nozīme ikdienas valodā, ievērojot kontekstu, kādā tas tiek izmantots, un ar tiesisko regulējumu, kura daļu tas veido, īstenojamajos mērķus (spriedumi, 2008. gada 22. decembris, *Wallentin-Hermann*, C-549/07, EU:C:2008:771, 17. punkts, un 2012. gada 22. novembris, *Probst*, C-119/12, EU:C:2012:748, 20. punkts).
- 28 Savā ierastajā nozīmē preces ar trūkumiem jēdziens – kā to norādījusi Eiropas Komisija – apzīmē visas preces, kam nav tādu īpašību, kādas personai ir tiesības gaidīt, ņemot vērā tās raksturu un visus attiecīgos apstākļus. Tādējādi jēdziens “ar trūkumiem” apzīmē precī, kurai nav attiecīgo īpašību vai kura nav perfekta.
- 29 Šī definīcija turklāt atbilst produkta ar trūkumiem definīcijai, kas minēta 6. panta 1. punktā Padomes 1985. gada 25. jūlija Direktīvā 85/374/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz atbildību par produktiem ar trūkumiem (OV 1985, L 210, 29. lpp.). Saskaņā ar šo tiesību normu produktam ir trūkumi, ja tā drošums nav tāds, kādu ir tiesības gaidīt, ņemot vērā visus apstākļus, tostarp produkta noformējumu, lietojumu, kādā, kā varētu gaidīt, lietos produktu, un brīdi, kad minētais produkts laists apītē.
- 30 Šajā gadījumā, ņemot vērā attiecīgo preču, proti, vieglo automašīnu un rezerves daļu, proti, stūres pārvada savienojuma, veidu, kā to savu secinājumu 32. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, ir likumīgi un saprātīgi no tām gaidīt paaugstinātu drošības līmeni, kas attiecas uz būtiskiem riskiem vadītāju, pasažieru un trešo personu, kuri arī tās izmanto, fiziskajai veselībai un dzīvībai. Šī drošības prasība nav izpildīta, ja pastāv ar ražošanu saistīts risks saistībā ar stūres pārvada darbības traucējumiem, un minētās preces tādējādi nav apveltītas ar īpašībām, kuras būtu tiesības sagaidīt, un tāpēc tās būtu jāuzskata par tādām, kurām ir trūkumi.
- 31 Šajos apstākļos ar preču – kā automašīnas – ražošanu saistītie trūkumi nozīmē, ka šīs preces ir “ar trūkumiem” īstenošanas regulas 145. panta 2. punkta izpratnē kopš brīža, kad tās tika saražotas, un *a fortiori* kopš brīža, kad tās tika ievestas Savienības teritorijā.
- 32 Šo “trūkumu” jēdziena īstenošanas regulas 145. panta 2. punkta izpratnē interpretāciju apstiprina mērķi un konteksts, kādā šī tiesību norma iekļaujas.
- 33 Saistībā ar sasniedzamo mērķi – no pastāvīgas judikatūras izriet, ka ar muitas novērtējumu saistītais Savienības regulējums ir vērst uz to, lai izveidotu taisnīgu, vienotu un neitrālu sistēmu, kas izslēdz patvaļīgu vai fiktīvu muitas vērtību izmantošanu (skat. spriedumu, 2013. gada 12. decembris, *Christodoulou* u.c., C-116/12, EU:C:2013:825, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 Attiecībā uz kontekstu, kādā iekļaujas īstenošanas regulas 145. panta 2. punkts, ir jāatgādina, ka šajā tiesību normā ir precizēts Muitas kodeksa 29. pantā iedibinātais vispārīgais noteikums (spriedums, 2009. gada 19. marts, *Mitsui & Co. Deutschland*, C-256/07, EU:C:2009:167, 27. punkts).
- 35 Saskaņā ar šo 29. pantu ievesto preču muitas vērtību veido darījuma vērtība, proti, cena, kas ir faktiski samaksāta vai maksājama par precēm, pārdodot tās izvešanai uz Savienības muitas teritoriju, ņemot vērā precizējumus, kas jāveic saskaņā ar šī paša kodeksa 32. un 33. pantu.

- 36 Šajā ziņā Tiesa ir precizējusi, ka, lai arī muitas vērtība parasti ir nosakāma, ņemot vērā par precēm faktiski samaksāto vai maksājamo cenu, šī cena ir lielums, kurš iespējami pēc vajadzības jāpielāgo, lai novērstu muitas vērtības patvaļīgu vai fiktīvu noteikšanu (spriedums, 2013. gada 12. decembris, *Christodoulou* u.c., C-116/12, EU:C:2013:825, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 37 Muitas vērtībai ir jāatspoguļo importētās preces reālā ekonomiskā vērtība, un līdz ar to tajā ir jāņem vērā visi šīs preces elementi, kam ir ekonomiskā vērtība (spriedums, 2010. gada 15. jūlijs, *Gaston Schul*, C-354/09, EU:C:2010:439, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 38 Taču riska, kas saistīts ar ražošanu, iespējamība, ka, precī ekspluatējot, parādīsies darbības traucējumi, kā to savu secinājumu 34. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, pati par sevi un neatkarīgi no šī riska īstenošanās samazina šīs preces vērtību.
- 39 Muitas vērtēšanas dokumentu krājuma 2. komentārs, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa, neliek apšaubīt šī sprieduma 31. punktā atrodamo secinājumu, jo papildus juridiski nesaistošajam raksturam situācija, uz kuru attiecas šis komentārs, atšķiras no pamatlietā aplūkotās situācijas, kur pastāv ar ražošanu saistīts risks, ka visām automašīnām ekspluatācijas laikā radīsies defekti, radot nepieciešamību visām attiecīgajām automašīnām nomainīt stūres pārvada savienojumu.
- 40 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmā jautājuma a) punktā ietverto jautājumu ir jāatbild, ka īstenošanas regulas 145. panta 2. punkts, to skatot kopā ar Muitas kodeksa 29. panta 1. un 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka šo normu regulējums attiecas arī uz gadījumu, kurā tiek konstatēts, ka kādas preces muitas deklarācijas pieņemšanas brīdī pastāv ar šīs preces ražošanu saistīts risks, proti, ka vienai preces daļai ekspluatācijas laikā var rasties defekts, un pārdevējs līgumisku garantijas saistību pret pircēju kontekstā pircējam dod pirkuma cenas atlaidi to izmaksu apmērā, kas pircējam radušās, pielāgojot precī tā, lai šis risks neiestātos.
- 41 No tā izriet, ka uz iesniedzējtiesas pakārtoti uzdoto pirmā jautājuma b) punktā ietverto jautājumu nav jāatbild.

Par otro jautājumu

- 42 Uzdodama otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai īstenošanas regulas 145. panta 3. punkts – ņemot vērā muitas kodeksa 29. pantu, to skatot kopā ar tā paša kodeksa 78. un 236. pantu, – nav spēkā, jo tajā ir paredzēts divpadsmit mēnešu termiņš, sākot no deklarācijas par preču laišanu brīvā apgrozībā pieņemšanas brīža, kurā ir jābūt izdarītam par precēm faktiski samaksātās vai maksājamās cenas grozījumam.
- 43 Iesniedzējtiesai ir šaubas par īstenošanas regulas 145. panta 3. punkta saderīgumu ar Muitas kodeksu tādā nozīmē, ka, ja ievesto preču muitas vērtības pielāgojumi izrietētu no cenu grozījumiem saskaņā ar šīs regulas 145. panta 2. punktu, tā rezultātā saīsinātos Muitas kodeksa 236. panta 2. punktā paredzētais triju gadu termiņš, kurā var tikt iesniegts lūgums par muitas nodokļa atmaksu.
- 44 Jānorāda, ka īstenošanas regula tika pieņemta, pamatojoties uz Muitas kodeksa, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 2700/2000 (OV 2000, L 311, 17. lpp.), 247. pantu, kurā pārņemta tiesību norma, kas būtībā atbilst minētā kodeksa 249. pantam. 247. pants ir pietiekams pilnvarojums, lai Komisija pieņemtu sīkākus šī kodeksa īstenošanas noteikumus (šajā ziņā skat. spriedumus, 1999. gada 11. novembris, *Söhl & Söhlke*, C-48/98, EU:C:1999:548, 35. punkts, kā arī 2007. gada 8. marts, *Thomson* un *Vestel France*, C-447/05 un C-448/05, EU:C:2007:151, 23. punkts).

- 45 No Tiesas judikatūras izriet, ka Komisijai ir atļauts veikt visus vajadzīgos vai derīgos īstenošanas pasākumus, lai īstenotu pamata tiesisko regulējumu, ar nosacījumu, ka tie nav pretrunā šādam tiesiskajam regulējumam vai Padomes pieņemtajam īstenošanas tiesiskajam regulējumam (skat. it īpaši spriedumu, 1999. gada 11. novembris, *Söhl & Söhlke*, C-48/98, EU:C:1999:548, 36. punkts un tajā minētā judikatūra). Šai sakarā Komisijai ir plaša rīcības brīvība (šajā ziņā skat. spriedumus, 2007. gada 8. marts, *Thomson un Vestel France*, C-447/05 un C-448/05, EU:C:2007:151, 25. punkts, kā arī 2007. gada 13. decembris, *Asda Stores*, C-372/06, EU:C:2007:787, 45. punkts).
- 46 Šajā gadījumā attiecībā uz īstenošanas regulas 145. panta 3. punktā paredzētā divpadsmit mēnešu termiņa vajadzību vai lietderību ir jānorāda, ka Komisijas šai sakarā izvirzītie argumenti katrā ziņā nav pieņemami.
- 47 Pirmkārt, Komisija uzskata, ka minētais termiņš ir lietderīgs, pat vajadzīgs, lai īstenotu Muitas kodeksa 29. pantu, jo tas ļauj samazināt kļūdu vai krāpšanas risku, piemērojot īstenošanas regulas 145. panta 2. punktu, ņemot vērā grūtības noteikt, kurā brīdī trūkums ir radies.
- 48 Taču šai sakarā ir jākonstatē, ka pirmais no šajā tiesību normā minētajiem materiālajiem nosacījumiem paredz, ka, lai pārliecinātu muitas iestādes, ir pierāda, ka precēm ir bijuši trūkumi brīdī, kad pieņemta deklarācija par preču laišanu brīvā apgrozībā.
- 49 Šajos apstākļos – kā savu secinājumu 45. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts – nešķiet nepieciešami, nedz arī lietderīgi pakārtot muitas vērtības pielāgošanu papildu prasībai, kas nosaka, ka cenas grozījumam jānotiek divpadsmit mēnešu laikā no muitas deklarācijas par preču laišanu brīvā apgrozībā pieņemšanas brīža.
- 50 Otrkārt, Komisija atsauca uz vajadzību nodrošināt tiesisko noteiktību un vienveidīgu īstenošanas regulas 145. panta 2. punkta piemērošanu.
- 51 Šai sakarā ir jānorāda, ka saskaņā ar Muitas kodeksa 236. panta 2. punktu lūgums par ievadmuitas nodokļa atmaksu vai atlaidi ir jāiesniedz attiecīgajā muitas iestādē triju gadu laikā no dienas, kad šo muitas nodokļu summa darīta zināma parādniekam. Citiem vārdiem, ja parādniekam ir tiesības uz atmaksu pēc to preču muitas vērtības pielāgojumiem, ko viņš ievēdis, piemērojot īstenošanas regulas 145. panta 2. punktu, šī muitas nodokļa atmaksu var notikt tikai tad, ja lūgums ir iesniegts Muitas kodeksa 236. panta 2. punktā paredzētajā trīs gadu laikā, un tieši tāpat ir ar ikvienu citu lūgumu, kas ir iesniegts saskaņā ar minēto 236. pantu.
- 52 Tādēļ nav saprotams, kādu iemeslu dēļ ar šo termiņu gadījumā, kad lūgums par nodokļa atmaksu, pamatojoties uz preces trūkumiem īstenošanas regulas 145. panta 2. punkta izpratnē, dalībvalstu muitas iestādēm netiek nodrošināts atbilstošs tiesiskās noteiktības un vienveidīguma līmenis tāpat kā gadījumā, kad lūgums par nodokļa atmaksu ir pamatots ar citu iemeslu un iesniegts saskaņā ar Muitas kodeksa 236. pantu.
- 53 Treškārt, nav atbalstāms arguments, kas pamatots ar termiņa, kurš noteikts īstenošanas regulas 145. panta 3. punktā, pielāgošanu tāda paša ilguma termiņam, kāds noteikts Muitas kodeksa 238. panta 4. punktā.
- 54 Faktiski Muitas kodeksa 238. panta 4. punkts attiecas uz citādu situāciju nekā īstenošanas regulas 145. panta 3. punktā paredzētā, jo tā attiecas uz ievadmuitas nodokļa atskaitīšanu, ja importētājs atsakās pieņemt preces to trūkumu vai to neatbilstības līguma noteikumiem dēļ. Savukārt īstenošanas regulas 145. panta 3. punktā minētais pircējs teorētiski ievēšanas laikā nav informēts par precēm piemītošo trūkumu esamību.
- 55 No tā izriet, ka īstenošanas regulas 145. panta 3. punktā paredzētais termiņš nav nedz nepieciešams, nedz arī lietderīgs Muitas kodeksa īstenošanai.

- 56 Katrā ziņā saistībā ar īstenošanas regulas 145. panta 3. punkta saderīgumu ar Muitas kodeksu ir jākonstatē, ka šī tiesību norma ir pretrunā šī kodeksa 29. pantam, to skatot kopā ar minētā kodeksa 78. pantu un 236. panta 2. punktu.
- 57 Jāatgādina – kā tas izriet no šī sprieduma 34. un 35. punkta –, ka ar Muitas kodeksa 29. pantu ir iedibināts vispārīgs noteikums, saskaņā ar kuru ievesto preču muitas vērtībai ir jāatbilst to darījuma vērtībai, tas ir, cenai, kas ir faktiski samaksāta vai maksājama par precēm, un šis vispārīgais noteikums ir precizēts īstenošanas regulas 145. panta 2. punktā.
- 58 No 2009. gada 19. marta sprieduma lietā *Mitsui & Co. Deutschland* (C-256/07, EU:C:2009:167, 36. punkts) izriet, ka īstenošanas regulas 145. panta 2. un 3. punkts, kādi tie ieviesti ar Regulu Nr. 444/2002, nav piemērojami situācijām, kas radušās pirms šīs pēdējās minētās regulas stāšanās spēkā, jo ar šo tiesību normu tiktu apdraudēta iesaistīto ekonomikas dalībnieku tiesiskā paļāvība. Tiesa uzskatīja, ka tas tā ir tikai tiktāl, ciktāl kompetentās muitas iestādes Muitas kodeksa 236. panta 2. punktā paredzēto vispārīgo trīs gadu termiņu piemēro grozījumiem preču darījuma vērtībai pēc preču ieviešanas tām piemēroto trūkumu dēļ, lai noteiktu to muitas vērtību.
- 59 Taču īstenošanas regulas 145. panta 3. punktā ir paredzēts, ka grozījumi cenā saskaņā ar šī panta 2. punktu, nosakot muitas vērtību, var tikt ņemti vērā tikai tad, ja tie ir veikti divpadsmit mēnešu laikā, sākot no dienas, kad pieņemta muitas deklarācija par preču laišanu brīvā apgrozībā. Tādējādi, ja šādi cenas grozījumi tiek veikti pēc 145. panta 3. punktā paredzētā divpadsmit mēnešu termiņa beigām, ievesto preču muitas vērtība neatbilst to darījuma vērtībai Muitas kodeksa 29. panta izpratnē un tā vairs nevarēs tikt pielāgota.
- 60 No tā izriet – kā to savu secinājumu 60. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts –, ka īstenošanas regulas 145. panta 3. punkts, pārkāpjot Muitas kodeksa 29. pantu, noved pie tādas muitas vērtības noteikšanas, kas neatbilst preces darījuma vērtībai, kura grozīta pēc tās ieviešanas.
- 61 Vēl jāatgādina, ka ar Muitas kodeksa 78. pantu muitas iestādēm ir atļauts muitas deklarācijā veikt labojumus pēc deklarētāja lūguma, kas iesniegts pēc preču atlaišanas, un vajadzības gadījumā atmaksāt pārmaksāto summu, ja deklarētāja samaksātais ievadmuitas nodoklis pārsniedz summu, kas pēc likuma bija jāmaksā brīdī, kad tā tika samaksāta. Šī atmaksa var tikt veikta saskaņā ar Muitas kodeksa 236. pantu, ja ir izpildīti šajā noteikumā paredzētie nosacījumi, t.i. – nepastāv personas apzināta rīcība un ir ievērots atmaksas lūguma iesniegšanai paredzētais termiņš, kas principā ir trīs gadi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 20. oktobris, *Overland Footwear*, C-468/03, EU:C:2005:624, 53. un 54. punkts).
- 62 Šai sakarā Tiesa nosprieda, ka Muitas kodeksa 78. pants ir piemērojams labojumiem, kurus iespējams izdarīt attiecībā uz informāciju, kas tiek ņemta vērā muitas vērtības un tādējādi ievadmuitas nodokļa noteikšanai. Tādējādi muitas vērtības grozīšana, kas izriet no ievestu preču “trūkumiem” īstenošanas regulas 145. panta 2. punkta izpratnē, var tikt veikta, pārskatot muitas deklarāciju saskaņā ar Muitas kodeksa 78. pantu.
- 63 No tā izriet – kā to savu secinājumu 62. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts –, ka, pamatojoties uz Muitas kodeksa 29. pantu, lasot to kopā ar šī kodeksa 78. pantu un 236. panta 2. punktu, parādnieks var saņemt ievadmuitas nodokļu atmaksu proporcionāli muitas vērtības samazinājumam, kas veikts, piemērojot īstenošanas regulas 145. panta 2. punktu, trīs gadu laikā, skaitot no brīža, kad šie nodokļi paziņoti parādniekam.
- 64 Taču ar šīs regulas 145. panta 3. punktu šī iespēja ir samazināta līdz divpadsmit mēnešiem, jo muitas vērtības grozījumi, kas izriet no 145. panta 2. punkta piemērošanas, var tikt ņemti vērā tikai tad, ja grozījumi ir veikti šo divpadsmit mēnešu laikā.

- 65 No tā izriet, ka īstenošanas regulas 145. panta 3. punkts ir pretrunā Muitas kodeksa 29. pantam, lasot to kopā ar šī kodeksa 78. pantu un 236. panta 2. punktu.
- 66 Nemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka īstenošanas regulas 145. panta 3. punkts, tā kā tajā ir paredzēts divpadsmit mēnešu termiņš, sākot no deklarācijas par preču laišanu brīvā apgrozībā pieņemšanas brīža, kurā ir jābūt izdarītam par precēm faktiski samaksātās vai maksājamās cenas grozījumam, nav spēkā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 67 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

- 1) Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2002. gada 11. marta Regulu (EK) Nr. 444/2002, 145. panta 2. punkts, to skatot kopā ar Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Muitas kodeksa izveidi, 29. panta 1. un 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka šo normu regulējums attiecas arī uz gadījumu, kāds aplūkots pamatlietā, kurā tiek konstatēts, ka kādas preces muitas deklarācijas pieņemšanas brīdī pastāv ar šīs preces ražošanu saistīts risks, proti, ka vienai preces daļai ekspluatācijas laikā var rasties defekts, un pārdevējs līgumisku garantijas saistību pret pircēju kontekstā pircējam dod pirkuma cenas atlaidi to izmaksu apmērā, kas pircējam radušās, pielāgojot precī tā, lai šis risks neiestātos;
- 2) Regulas Nr. 2454/93, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 444/2002, 145. panta 3. punkts, tā kā tajā ir paredzēts divpadsmit mēnešu termiņš, sākot no deklarācijas par preču laišanu brīvā apgrozībā pieņemšanas brīža, kurā ir jābūt izdarītam par precēm faktiski samaksātās vai maksājamās cenas grozījumam, nav spēkā.

[Paraksti]